

STATUT*
SOJUSZU LEWICY DEMOKRATYCZNEJ

WSTĘP
CELE PARTII

Sojusz Lewicy Demokratycznej do wartości naczelnych, których urzeczywistnienie uznaje za podstawowe swoje zadanie, zalicza godność człowieka, sprawiedliwość społeczną oraz solidarność ludzi pracy.

Sojusz Lewicy Demokratycznej uważa, że równość i wolność są naturalnymi dążeniami ludzi.

Sojusz Lewicy Demokratycznej za swą powinność uważa umacnianie niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, obronę jej suwerenności i porządku prawnego w zjednoczonej rodzinie narodów Europy.

Sojusz Lewicy Demokratycznej opowiada się za wolnością sumienia i wyznania, tolerancją światopoglądową i świeckością państwa, za równym statusem kobiet i mężczyzn w różnych dziedzinach życia oraz za poszanowaniem odrębności etnicznych, narodowościowych, kulturowych i seksualnych.

Sojusz Lewicy Demokratycznej wcielać będzie w życie powyższe cele i wartości oraz zadania programowe wyrażone w Konstytucji Programowej SLD, kierując się zasadami ustrojowymi określonymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, biorąc udział, poprzez swoich przedstawicieli, w funkcjonowaniu władz publicznych.

Sojusz Lewicy Demokratycznej upowszechniać będzie powyższe cele i wartości również na międzynarodowym forum w ramach Międzynarodówki Socjalistycznej oraz Partii Europejskich Socjalistów koordynując swoją politykę w tym zakresie z innymi partiami socjaldemokratycznymi.

ROZDZIAŁ 1
POSTANOWIENIA OGÓLNE

Art. 1.

1. Sojusz Lewicy Demokratycznej jest partią polityczną działającą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym.
2. Siedzibą krajowych władz partii jest Warszawa.
3. Sojusz Lewicy Demokratycznej należy do wspólnoty partii zrzeszonych w Międzynarodówce Socjalistycznej i Partii Europejskich Socjalistów.

---

* tekst ujednolicony ze zmianami uchwalonymi przez Krajową Konwencję SLD w dniu 10 grudnia 2011 r.

Art. 2.

1. Przy organach władzy ustawodawczej oraz przy organach stanowiących samorządu terytorialnego członkowie partii, parlamentarzyści i radni, tworzą kluby SLD lub kluby koalicyjne za zgodą rady odpowiedniego szczebla.
2. Do klubu SLD może należeć parlamentarzysta lub radny nie będący członkiem partii.
- 2a. Kluby SLD oraz członkowie SLD w klubach koalicyjnych kierują się w swoim działaniu programem i uchwałami partii oraz podlegają ocenie organu uchwałodawczego odpowiedniego szczebla.
3. Przewodniczącym klubu SLD może być wyłącznie członek Sojuszu Lewicy Demokratycznej.
4. Kluby SLD działają na podstawie regulaminów uchwalonych przez kluby po uzgodnieniu z radami SLD odpowiedniego szczebla.

Art. 2 a.

1. Parlamentarzyści europejscy SLD tworzą Zespół, który wybiera ze swego grona Przewodniczącego.
2. Przewodniczącym Zespołu może być wyłącznie członek Sojuszu Lewicy Demokratycznej.
3. Zespół działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu po uzgodnieniu z Zarządem Krajowym SLD

Art. 3.

1. Skrót nazwy partii "Sojusz Lewicy Demokratycznej" jest "SLD"
2. Symbolem partii jest symbol graficzny Sojuszu Lewicy Demokratycznej składający się z dwóch płaszczyzn, łącznie tworzących stylizowaną literę "S" wpisaną w kontur granic Polski. Każda z tych płaszczyzn jest podzielona na dwie części, z których górna jest w kolorze białym, a dolna w kolorze czerwonym. Wzór graficzny symbolu stanowi załącznik do Statutu SLD.
3. Partia może posiadać sztandar. Jego wzór, w drodze uchwały, określa Rada Krajowa SLD.
4. Nazwa, skrót nazwy i symbol graficzny partii korzystają z ochrony prawnej przewidzianej dla dóbr osobistych. Posługiwanie się nimi wymaga zgody Krajowego Komitetu Wykonawczego. Obowiązek ten nie dotyczy organów i jednostek organizacyjnych partii.

ROZDZIAŁ 2 CZŁONKOWIE ORAZ SYMPATYCY PARTII

Art. 4.

1. Członkiem partii może być ten, kto:

- a) jest obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) ukończył 18 lat,
- c) korzysta z pełni praw obywatelskich,
- d) złożył pisemną deklarację członkowską w dowolnym kole,
- e) uiścił opłatę wpisową,
- f) uzyskał pisemną rekomendację od co najmniej jednego członka SLD, należącego od 2 lat do partii, jako osoby wprowadzającej

2. Członek SLD nie może być członkiem innej partii politycznej, działać na jej rzecz albo kandydować do organów władzy publicznej z listy wyborczej innej niż lista wyborcza SLD, chyba że na kandydowanie wyrazi zgodę rady właściwego szczebla.

3. Członkowie partii w swoim postępowaniu kierują się Kartą Zasad Etycznych Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

Art. 5.

1. O przyjęciu do partii decyduje koło, w drodze uchwały podjętej w obecności zainteresowanego, nie później niż 3 miesiące od dnia złożenia deklaracji. Uchwałę przekazuje się niezwłocznie do Zarządu Powiatowego. Potwierdzeniem przynależności do partii jest legitymacja partyjna.

2. W przypadku nie podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1, zainteresowany może zwrócić się do Zarządu Powiatowego o podjęcie decyzji.

3. Zarząd Powiatowy może uchylić uchwałę o przyjęciu do partii, po rozpatrzeniu sprzeciwu wniesionego przez grupę składającą się co najmniej z pięciu członków partii lub z własnej inicjatywy, w ciągu miesiąca od daty podjęcia uchwały przez koło.

4. Od decyzji Zarządu Powiatowego przysługuje odwołanie do Wojewódzkiego Sądu Partyjnego.

5. Zarząd Powiatowy może podjąć uchwałę w sprawie przyjęcia nowych członków partii chcących utworzyć nowe koło, w obecności zainteresowanych, jednak nie później niż 3 miesiące od dnia złożenia deklaracji. Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się.

Art. 6.

1. Ustanie członkostwa w partii następuje w przypadku:

- a) wystąpienia z partii zgłoszonego na piśmie,
- b) zwrotu legitymacji członkowskiej,
- c) prawomocnego orzeczenia przez sąd partyjny kary wykluczenia z partii

- d) śmierci,
- e) skreślenia, uchwałą koła, z listy członków SLD z powodu nieusprawiedliwionego niepłacenia składek członkowskich przez okres co najmniej 6 miesięcy,
- f) skreślenia, uchwałą zarządu właściwego szczebla, z listy członków SLD z powodu nieusprawiedliwionego niepłacenia składek specjalnych przez okres co najmniej 6 miesięcy,
- g) skreślenia, uchwałą Zarządu Powiatowego SLD, z listy członków SLD z powodu nieusprawiedliwionego niepłacenia składek członkowskich przez okres co najmniej 12 miesięcy, na wniosek Powiatowej Komisji Rewizyjnej SLD.

2. Przewodniczący koła, w przypadkach określonych w ust. 1, stwierdza w formie pisemnej ustanie członkostwa w partii.

3. Od uchwał, o których mowa w ust. 1 lit. e), f) i g) przysługuje członkowi partii odwołanie do wojewódzkiego sądu partyjnego w terminie miesiąca od dnia doręczenia uchwały. Orzeczenie wojewódzkiego sądu partyjnego w powyższym przypadku jest ostateczne.

Art. 7.

1. Członek partii może zawiesić członkostwo w partii z ważnych powodów.

2. Zawieszenie członkostwa zgłasza się na piśmie. Zawieszenie stwierdza przewodniczący koła stosowną adnotacją.

3. Zawieszenie członkostwa powoduje utratę pełnionych w partii funkcji oraz utratę biernego i czynnego prawa wyborczego w partii, a także zakaz ubiegania się z rekomendacji partii o mandat w organach władzy publicznej.

3a. Nabycie czynnego i biernego prawa wyborczego następuje po 6 miesiącach od dnia ustania zawieszenia członkostwa.

3b. Na wniosek zainteresowanego członka partii – złożony po ustaniu zawieszenia jego członkostwa – właściwy wojewódzki sąd partyjny może skrócić okres, o którym mowa w ust. 3a.

3a. Orzeczenie wojewódzkiego sądu partyjnego w tej sprawie jest ostateczne.

4. Zawieszenie członkostwa nie wyklucza postępowania przed sądami partyjnymi.

Art. 8.

1. Członkowie partii mają równe prawa.

2. Członek partii ma prawo:

- a) brać udział w dyskusjach wewnątrzpartyjnych,
- b) uczestniczyć w tworzeniu programu oraz założeń polityki partii,
- c) uzyskiwać informacje o działalności partii, jej kół oraz jej przedstawicieli w organach władzy publicznej,

- d) uczestniczyć, zgodnie z zasadami ustalonymi przez zainteresowaną jednostkę organizacyjną partii, w podejmowaniu decyzji odnoszących się do spraw o szczególnym znaczeniu, poprzez konsultacje, sondaże, prawybory i referenda oraz inne formy, w których przewidziano głosowania,
- e) kandydować na każdą funkcję w partii,
- f) zgłaszać, w czasie wyborów władz partii kandydaturę, swoją lub innego członka partii, zgodnie z obowiązującymi zasadami wyborczymi,
- g) ubiegać się z rekomendacji partii o mandat w organach władzy publicznej oraz korzystać z jej poparcia w kampaniach wyborczych,
- h) korzystać z obrony partii w przypadku doznania krzywdy w czasie działalności politycznej oraz w innych szczególnie trudnych sytuacjach życiowych,
- i) korzystać z pomocy organów partii w wykonywaniu swych obowiązków i praw partyjnych.

3. Warunkiem korzystania przez członka partii z praw wymienionych w ust. 2 lit. e), f), g) jest uregulowanie składek przewidzianych w statucie.

3a. Utratę praw, o których mowa w ust. 3, stwierdza w formie pisemnej, po przeprowadzeniu postępowania, wojewódzki rzecznik dyscypliny partyjnej.

3b. Po przedstawieniu przez zainteresowanego członka dokumentów potwierdzających uregulowanie składek przewidzianych w Statucie, wojewódzki rzecznik dyscypliny partyjnej niezwłocznie uchyla decyzję, o której mowa w ust. 3a.

3c. Jeżeli wojewódzki rzecznik dyscypliny partyjnej nie uchyli swojej decyzji - w przypadku, o którym mowa w ust. 3b - zainteresowanemu członkowi przysługuje odwołanie do wojewódzkiego sądu partyjnego. Orzeczenie wojewódzkiego sądu partyjnego w tej sprawie jest ostateczne.

4. Czynne i bierne prawo wyborcze przysługuje członkowi partii po upływie 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały o przyjęciu do partii.

5. Przepis ust. 4 nie ma zastosowania do wyborów, o których mowa w art. 46 ust. 5, w nowo powołanym kole.

Art. 9.

1. Członek partii ma obowiązek:

- a) rzetelnie wypełniać swe powinności obywatelskie i społeczne,
- b) dbać o dobre imię partii,
- c) pozyskiwać sympatyków i zwolenników partii,
- d) uczestniczyć w działalności partii,

- d') aktywnie uczestniczyć w pracach organu statutowego SLD, do którego został wybrany oraz rzetelnie wykonywać przyjęte na siebie obowiązki,
- e) wykonywać uchwały władz partii i przestrzegać postanowień statutu partii,
- f) opłacać składki członkowskie,
- g) w miarę swoich możliwości wspomagać materialnie partię oraz popierać prasę i wydawnictwa partyjne.

2. Członek partii, pełniący z jej poręczenia funkcje we władzach publicznych, jest za swą działalność odpowiedzialny politycznie przed partią.

3. Członek partii, o którym mowa w ust. 2, oprócz składki członkowskiej opłaca składkę specjalną.

Art. 10.

1. Kary członkom partii wymierza właściwy sąd partyjny.

2. Karami są:

- a) nagana,
- a') odwołanie z pełnionej funkcji w partii,
- b) pozbawienie prawa pełnienia funkcji w partii przez okres do czterech lat,
- c) wykluczenie z partii.

3. Koło może udzielić członkowi partii upomnienia.

4. Kary określone w ust. 2 lit. a) i c) oraz upomnienie, o którym mowa w ust. 3 ulegają zatarciu po 2 latach odpowiednio od dnia wydania orzeczenia albo udzielenia upomnienia. Kara określona w ust. 2 lit. b) ulega zatarciu po okresie, na jaki została orzeczona.

5. Osoba wykluczona z partii może ponownie ubiegać się o przyjęcie do partii po upływie 2 lat od dnia orzeczenia kary wykluczenia.

Art. 10a.

1. W uzasadnionych przypadkach Zarząd Krajowy może podjąć decyzję o zawieszeniu członkostwa, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące:

- 1) z własnej inicjatywy, kierując równocześnie sprawę do sądu partyjnego,
- 2) na wniosek podmiotu, kierującego sprawę do sądu partyjnego.

W tym przypadku zawieszenie członkostwa oznacza zawieszenie pełnionych funkcji partyjnych.

2. Zawieszenie członkostwa nie wyklucza postępowania przed sądami partyjnymi.

3. Wydanie orzeczenia przez sąd partyjny w sprawie, o której mowa w ust. 1 – w terminie krótszym niż okres zawieszenia – powoduje ustanie tego zawieszenia z dniem uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 10 b

1. Sympatykiem partii może być ten, kto ukończył 16 lat i wyraził zgodę na umieszczenie jego danych w bazie danych partii.
2. W przypadku osoby, która nie ukończyła 18 lat, wymagana jest zgoda opiekuna prawnego.
3. Rada Krajowa ustala prawa i obowiązki sympatyków.

ROZDZIAŁ 3 WŁADZE UCHWAŁODAWCZE I WYKONAWCZE PARTII

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Art. 11.

1. Jednostki organizacyjne partii tworzy się w oparciu o podział terytorialny kraju, za wyjątkiem jednostek organizacyjnych tworzonych poza terytorium kraju.
2. Podstawową jednostką organizacyjną partii jest koło.
3. Pozostałymi jednostkami organizacyjnymi partii są:
  - a) gminna organizacja partyjna,
  - b) powiatowa organizacja partyjna,
  - c) wojewódzka organizacja partyjna,
  - d) krajowa organizacja partyjna.
4. Gminna organizacja partyjna, działająca na terenie gminy będącej miastem, może używać nazwy miejska organizacja partyjna.
5. Gminna organizacja partyjna, działająca na terenie miasta na prawach powiatu, ma uprawnienia powiatowej organizacji partyjnej i może używać nazwy miejska organizacja partyjna.
6. W miastach liczących więcej niż 200 000 mieszkańców Rada Krajowa może, w drodze uchwały, utworzyć odrębną strukturę organizacyjną.
7. Organizacje powiatowe mogą być łączone, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych Rad Powiatowych, w drodze uchwały Rady Wojewódzkiej.
8. W państwach Unii Europejskiej Rada Krajowa może, w drodze uchwały, utworzyć odrębną jednostkę organizacyjną.

Art. 12.

1. Uchwały władz partyjnych zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym,

przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, o ile statut nie stanowi inaczej.

2. Kadencja władz uchwałodawczych i wykonawczych partii trwa 4 lata.

2a. skreślony

3. Nie można łączyć pełnionych funkcji we władzach uchwałodawczych, rewizyjnych i sądowych w tej samej jednostce organizacyjnej partii.

Art. 13.

1. Bierne i czynne prawo wyborcze przysługuje delegatowi na kongres lub zjazd, z wyjątkami określonymi w statucie.

2. Wszystkie głosowania, w których dokonuje się wyboru lub odwołania władz, wyboru delegatów oraz w sprawie udzielenia wotum zaufania, są tajne.

3. Wyboru dokonuje się spośród nie ograniczonej liczby kandydatów, chyba że statut stanowi inaczej.

4. Wybrany do władz kolegialnych partii jest ten kandydat, który uzyskał kolejno największą liczbę głosów i znalazł się w liczbie osób wybieranych do określonego organu.

5. Jeżeli w wyniku głosowania dwóch lub więcej kandydatów uzyskało tę samą liczbę głosów i w ten sposób została przekroczona liczba osób wybieranych do określonego organu, zjazd lub konwencja decyduje o przeprowadzeniu kolejnej tury wyborów.

6. Wybrany na funkcję jest ten kandydat, który otrzymał bezwzględną większość ważnie oddanych głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

7. Jeżeli w wyniku głosowania żaden z kandydatów nie uzyskał bezwzględnej większości ważnie oddanych głosów, przeprowadza się wybory ponowne, umieszczając na karcie do głosowania nazwiska dwóch kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów. Brak rozstrzygnięcia w drugiej turze wymaga ponownego zgłoszenia kandydatów i przeprowadzenia wyborów. W tej turze mogą być zgłaszani dotychczasowi oraz nowi kandydaci.

8. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się do trybu wyboru delegatów.

Art. 14.

1. Zjazd niższego szczebla wybiera delegatów na zjazd wyższego szczebla, w przypadkach określonych w statucie.

2. – 5. skreślone

Art. 14a.

Przewodniczący SLD może być wybierany przez wszystkich członków SLD w drodze wyborów powszechnych.

Art. 15.

1. Wotum zaufania, w przypadkach określonych w statucie, udziela się bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania. Nieudzielenie wotum zaufania jest równoznaczne z natychmiastowym odwołaniem z pełnionej funkcji.

2. Uzupelnienie składu organów partii oraz wybór na wakującą funkcję w trakcie kadencji jest dokonywane przez właściwe organy statutowe partii.

Art. 16.

1. Kobiety i mężczyźni są równomiernie reprezentowani wśród kandydatów do władz partii każdego szczebla oraz na delegatów. Żadna z płci nie może być reprezentowana w stopniu niższym niż 35 procent.

2. Wśród kandydatów do organów władzy publicznej przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

WŁADZE KRAJOWE

Art. 17.

1. Krajowymi władzami uchwałodawczymi partii są:

- a) Kongres, zwoływany nie rzadziej niż co 4 lata,
- b) Konwencja, zwoływana co najmniej raz w okresie pomiędzy kongresami,
- c) Rada Krajowa, zwoływana nie rzadziej niż co 4 miesiące,

2. Krajowymi władzami wykonawczymi partii są:

- a) Zarząd Krajowy zwoływany co najmniej raz w miesiącu,
- b) Krajowy Komitet Wykonawczy.

Art. 18.

1. Kongres SLD zwołuje Rada Krajowa.

2. Delegatami na Kongres SLD są:

- a) delegaci, wybrani przez zjazdy wojewódzkie SLD według zasad określonych przez Radę Krajową,
- b) skreślony

Art. 19.

1. Kongres SLD:

- a) uchwała program partii,

- b) dokonuje zmian w statucie,
- c) uchwała apele i stanowiska,
- d) przyjmuje sprawozdanie Rady Krajowej, Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowego Sądu Partyjnego,
- e) ustala liczbę: wiceprzewodniczących SLD, członków Zarządu Krajowego,
- f) wybiera przewodniczącego SLD i sekretarza generalnego SLD, z zastrzeżeniem art. 14a.**

2. Kongresowi partii przysługują także uprawnienia konwencji partyjnej.

Art. 20.

1. Konwencję Krajową SLD zwołuje Rada Krajowa.

2. Delegatami na Konwencję Krajową SLD są:

- a) członkowie Rady Krajowej,
- b) członkowie Krajowego Komitetu Wykonawczego,
- c) członkowie Krajowego Sądu Partyjnego,
- d) członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej,
- d') Krajowy Rzecznik Dyscypliny Partyjnej,
- e) delegaci, wybrani przez zjazdy wojewódzkie, konwencje wojewódzkie albo rady wojewódzkie w liczbie ustalonej uchwałą Rady Krajowej

Art. 21.

Konwencja Krajowa SLD:

- a) uchwała, po zasięgnięciu opinii Rady Strategii Programowej, programy wyborcze oraz apele wyborcze SLD,
- a') dokonuje oceny realizacji programu partii i programu wyborczego,
- b) może udzielić poparcia kandydatowi na Prezydenta RP,
- c) raz w trakcie kadencji udziela wotum zaufania członkom Zarządu Krajowego i Krajowego Komitetu Wykonawczego,
- d) skreślony
- e) może postanowić, zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, o zwołaniu Kongresu Nadzwyczajnego,

- f) uchwała zasady i tryb wyłaniania kandydatów do władz publicznych,
- g) może dokonać zmian, w przypadkach rezygnacji lub nieudzielenia wotum zaufania, na funkcjach przewodniczącego SLD, sekretarza generalnego SLD i wiceprzewodniczących SLD,
- h) może dokonać wyboru przewodniczącego SLD, sekretarza generalnego SLD w razie ustania ich członkostwa w SLD.

Art. 21a.

- 1. Zgodnie z art. 14a, wybór Przewodniczącego SLD w wyborach powszechnych ogłasza Rada Krajowa SLD w drodze uchwały.**
- 2. Wybory przeprowadza Zarząd Krajowy na podstawie ordynacji wyborczej uchwalonej przez Radę Krajową.**
- 3. Kandydatem na Przewodniczącego SLD może być członek SLD rekomendowany przez co najmniej 100 członków SLD podpisanych na liście popierającej.**
- 4. Prawo wyborcze przysługuje członkowi SLD zarejestrowanemu w rejestrze członków SLD i mającemu aktualnie opłacone składki.**
- 5. Przewodniczącego SLD uznaje się za wybranego jeśli uzyska bezwzględną większość ważnie oddanych głosów członków SLD biorących udział w głosowaniu.**
- 6. Zarząd Krajowy podaje wyniki głosowania do publicznej wiadomości niezwłocznie po ich obliczeniu.**
- 7. Organem odwoławczym i stwierdzającym ważność wyborów jest Krajowy Sąd Partyjny.**
- 8. Jeśli w wyniku głosowania żaden kandydat nie został wybrany wówczas wyboru dokonuje Kongres SLD spośród dwóch kandydatów, którzy w głosowaniu powszechnym uzyskali kolejno największą liczbę głosów.**

Art. 22.

1. Rada Krajowa:

- a) sprawuje nadzór nad realizacją programu partii i określa zasady polityki kadrowej,
- b) podejmuje uchwały w sprawach istotnych dla partii,
- c) może postanowić, większością 2/3 głosów w głosowaniu jawnym, o zwołaniu Kongresu Nadzwyczajnego; delegatami na kongres są delegaci biorący udział w obradach ostatniego kongresu,
- d) zwołuje Konwencję Krajową SLD z własnej inicjatywy lub na wniosek Krajowej Komisji Rewizyjnej,

- e) zatwierdza listy kandydatów partii do Sejmu i Senatu oraz do Parlamentu Europejskiego,
- f) postanawia o zawieranych porozumieniach wyborczych i powyborczych,
- g) wybiera wiceprzewodniczących SLD oraz spośród członków Rady Krajowej SLD Zarząd Krajowy; ocenia działalność członków Zarządu Krajowego oraz ma prawo dokonywać zmian w jego składzie,
- h) postanawia o przeprowadzeniu ogólnopartyjnych referendów i sondaży,
- i) określa szczegółowe zasady przeprowadzania wyborów w partii,
- j) wybiera, na wniosek sekretarza generalnego, jego zastępców, skarbnika i członków Krajowego Komitetu Wykonawczego, oraz może dokonywać zmian w jego składzie; wygaśnięcie mandatu sekretarza generalnego SLD oznacza również odwołanie Krajowego Komitetu Wykonawczego w całości,
- k) zatwierdza roczne sprawozdania finansowe oraz uchwała ramowy plan przychodów i wydatków partii,
- l) uchwała zasady gospodarowania majątkiem i finansami partii oraz zaciągania zobowiązań majątkowych; określa wysokość składek oraz zasady dysponowania nimi,
- m) zwołuje Wojewódzki Zjazd Nadzwyczajny,
- n) powołuje stałe i nadzwyczajne komisje rady.

2. Członkami Rady Krajowej są:

- a) przewodniczący SLD,
- b) sekretarz generalny SLD,
- c) wiceprzewodniczący SLD,
- d) skreślony
- e) członkowie, będący delegatami na kongres lub konwencję, którzy zostali wybrani zgodnie z art. 13 ust. 4 i 5 statutu.

3. Pracami Rady Krajowej kieruje przewodniczący SLD.

4. W skład Rady Krajowej wchodzi do 150 członków. Liczbę członków ustala ustępująca Rada uwzględniając rzeczywisty stan członkowski i proporcjonalny podział miejsc między poszczególnymi strukturami wojewódzkimi.

Art. 23.

1. Zarząd Krajowy:

- a) reprezentuje partię na zewnątrz,

- b) koordynuje realizację uchwał Kongresu SLD, Konwencji Krajowej SLD i Rady Krajowej,
- c) przygotowuje listy kandydatów partii w wyborach do Sejmu i Senatu oraz do Parlamentu Europejskiego,
- d) zawiesza lub rozwiązuje organ władzy uchwałodawczej lub wykonawczy niższych szczebli, w przypadku podjęcia przez ten organ działalności sprzecznej z programem i statutem partii. Zawieszenie lub rozwiązanie ma skutek natychmiastowy i może być zaskarżone do Rady Krajowej. Tryb postępowania w tych sprawach określi Zarząd Krajowy.
- e) uchwała instrukcje finansowe partii,
- f) uchyla uchwały organów partii szczebla wojewódzkiego sprzeczne ze statutem, programem partii lub uchwałami organów partii wyższego szczebla. Od uchwały Zarządu Krajowego o uchyleniu przysługuje odwołanie do Krajowego Sądu Partyjnego. Odwołanie nie wstrzymuje wykonania uchwały Zarządu Krajowego o uchyleniu. Orzeczenie Krajowego Sądu Partyjnego w tej sprawie jest ostateczne.
- g) określa szczegółowy tryb tworzenia i znoszenia terenowych jednostek organizacyjnych partii.
- h) wybiera przedstawicieli SLD reprezentujących partię w strukturach Międzynarodówki Socjalistycznej i Partii Europejskich Socjalistów, a także wybiera delegatów na Kongresy Partii Europejskich Socjalistów i Międzynarodówki Socjalistycznej,

2. W skład Zarządu Krajowego wchodzi: przewodniczący SLD, sekretarz generalny SLD, wiceprzewodniczący SLD, przewodniczący Klubu Parlamentarnego SLD, przewodniczący Zespołu Parlamentarzystów Europejskich SLD, przewodniczący organizacji młodzieżowej szczebla krajowego, o której mowa w art. 51 a. jeżeli jest członkiem SLD, przewodnicząca platformy programowej SLD kobiet jeżeli jest członkiem SLD oraz członkowie, wybrani spośród członków Rady Krajowej w liczbie ustalonej przez kongres.

3. Kadencja Zarządu Krajowego trwa cztery lata; członkowie Zarządu Krajowego pełnią swe obowiązki do czasu powołania nowego zarządu.

4. Pracami Zarządu Krajowego kieruje przewodniczący SLD.

5. W czasie wyborów do organów władzy publicznej, Zarząd Krajowy pełni funkcje Krajowego Komitetu Wyborczego.

Art. 24.

1. Krajowy Komitet Wykonawczy kieruje działalnością organizacyjną partii.

2. W skład Krajowego Komitetu Wykonawczego wchodzi: sekretarz generalny, jego zastępcy, skarbnik, sekretarz Klubu Parlamentarnego SLD i członkowie. Liczbę członków określa Rada Krajowa. Członkowie Krajowego Komitetu Wykonawczego nie muszą być członkami Rady Krajowej.

3. Pracami Krajowego Komitetu Wykonawczego kieruje sekretarz generalny.

4. Krajowy Komitet Wykonawczy, co najmniej raz na pół roku, składa Radzie Krajowej sprawozdanie ze swojej działalności.

WŁADZE WOJEWÓDZKIE

Art. 25.

1. Rada Krajowa tworzy i likwiduje, w drodze uchwały, wojewódzką organizację partyjną.
2. Władzami uchwałodawczymi wojewódzkiej organizacji partyjnej są:
  - a) Zjazd Wojewódzki, zwoływany nie rzadziej niż co cztery lata,
  - b) Konwencja Wojewódzka, zwoływana co najmniej raz w okresie między zjazdami wojewódzkimi,
  - c) Rada Wojewódzka, zwoływana nie rzadziej niż co cztery miesiące.
3. Władzą wykonawczą wojewódzkiej organizacji partyjnej są:
  - a) Zarząd Wojewódzki, zwoływany co najmniej raz na 2 miesiące,
  - b) Wojewódzki Komitet Wykonawczy.

Art. 26.

1. Zjazd Wojewódzki zwołuje Rada Wojewódzka.
2. Delegatami na Zjazd Wojewódzki są delegaci, wybrani przez Zjazdy Powiatowe według zasad wyborczych określonych przez Radę Wojewódzką.

Art. 27.

1. Zjazd Wojewódzki:
  - a) podejmuje uchwały w sprawach ważnych dla partii i mieszkańców województwa,
  - b) ustala liczbę: wiceprzewodniczących Rady Wojewódzkiej, członków Zarządu Wojewódzkiego, Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej oraz Wojewódzkiego Sądu Partyjnego,
  - c) wybiera Przewodniczącego Rady Wojewódzkiej, sekretarza Rady Wojewódzkiej, członków Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej i członków Wojewódzkiego Sądu Partyjnego. Ponadto wybiera członków Rady Krajowej, członka Krajowej Komisji Rewizyjnej i Krajowego Sądu Partyjnego oraz pozostałych delegatów na kongres,
  - d) przyjmuje sprawozdanie Rady Wojewódzkiej, Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej i Wojewódzkiego Sądu Partyjnego.
2. Zjazdowi Wojewódzkiemu przysługują także uprawnienia Konwencji Wojewódzkiej.

Art. 28.

1. Konwencję Wojewódzką SLD zwołuje Rada Wojewódzka
2. Delegatami na Konwencję Wojewódzką SLD są:
  - a) członkowie Rady Wojewódzkiej,
  - b) członkowie Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego,
  - c) członkowie Wojewódzkiego Sądu Partyjnego,
  - d) członkowie Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej,
  - d') wojewódzki rzecznik dyscypliny partyjnej,
  - e) delegaci, wybrani przez Zjazdy Powiatowe, Konwencje Powiatowe, albo Rady Powiatowe w liczbie ustalonej przez Radę Wojewódzką.
3. Konwencja Wojewódzka:
  - a) uchwała program wyborczy wojewódzkiej organizacji,
  - b) raz w trakcie kadencji udziela wotum zaufania członkom Zarządu Wojewódzkiego i Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego,
  - c) dokonuje oceny realizacji programu partii i programu wyborczego wojewódzkiej organizacji,
  - d) może dokonywać wyborów uzupełniających do Rady Krajowej, Wojewódzkiego Sądu Partyjnego, Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej,
  - e) może dokonywać zmian, w przypadku rezygnacji lub nieudzielenia wotum zaufania na funkcjach przewodniczącego Rady Wojewódzkiej i sekretarza Rady Wojewódzkiej.
  - f) może dokonać zmian w przypadkach rezygnacji członka Krajowej Komisji Rewizyjnej lub Krajowego Sądu Partyjnego.

Art. 29.

1. Rada Wojewódzka:
  - a) zajmuje stanowisko w sprawie działalności wojewódzkiej organizacji partyjnej,
  - b) zatwierdza, po uzgodnieniu z Zarządem Krajowym, listy kandydatów do sejmiku województwa oraz kandydatów na prezydentów miast w miastach na prawach powiatu,
  - c) podejmuje decyzje w sprawie porozumień wyborczych i powyborczych,
  - d) zwołuje Zjazd i Konwencję Wojewódzką z własnej inicjatywy lub na wniosek Wojewódzkiej Komisji Rewizyjnej,

- e) zwołuje Powiatowy Zjazd Nadzwyczajny partii,
- f) uchwała ramowy plan przychodów i wydatków wojewódzkiej organizacji partyjnej i ocenia jego wykonanie,
- g) wybiera członków Zarządu Wojewódzkiego, w tym wiceprzewodniczących Rady Wojewódzkiej, oraz może dokonywać zmian w jego składzie,
- h) może postanowić o zwołaniu wojewódzkiego zjazdu nadzwyczajnego większością 2/3 głosów, w głosowaniu jawnym,
- i) wybiera członków Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego na wniosek sekretarza, oraz może dokonywać zmian w jego składzie; wygaśnięcie mandatu sekretarza Rady Wojewódzkiej oznacza również odwołanie Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego w całości,
- j) powołuje stałe i nadzwyczajne komisje.

2. Członkami Rady Wojewódzkiej są:

- a) przewodniczący Rady Wojewódzkiej,
- b) sekretarz Rady Wojewódzkiej,
- c) skreślony
- d) członkowie, będący delegatami na Zjazd lub Konwencję Wojewódzką, którzy zostali wybrani zgodnie z art. 13 ust. 4 i 5 statutu.
- e) skreślony

3. Pracami Rady Wojewódzkiej kieruje przewodniczący rady.

4. W skład Rady Wojewódzkiej wchodzi do 90 członków. Liczbę członków ustala ustępująca Rada uwzględniając rzeczywisty stan członkowski i proporcjonalny podział miejsc między poszczególnymi strukturami powiatowymi.

Art. 30.

1. Zarząd Wojewódzki:

- a) koordynuje realizację uchwał władz krajowych na terenie województwa oraz uchwał Rady Wojewódzkiej,
- b) przygotowuje listy kandydatów do sejmiku województwa w wyborach samorządowych,
- c) zajmuje stanowiska w sprawach związanych z działalnością partii,
- d) uchyla uchwały organów partii niższego szczebla sprzeczne ze statutem, programem partii lub uchwałami organów partii wyższego szczebla. Od uchwały Zarządu

Wojewódzkiego o uchyleniu przysługuje odwołanie do właściwego wojewódzkiego sądu partyjnego. Odwołanie nie wstrzymuje wykonania uchwały Zarządu Wojewódzkiego o uchyleniu. Orzeczenie wojewódzkiego sądu partyjnego w tej sprawie jest ostateczne.

2. W skład Zarządu Wojewódzkiego wchodzi przewodniczący rady, sekretarz rady, wice-przewodniczący rady, przewodniczący klubu radnych SLD sejmiku województwa, przewodniczący organizacji młodzieżowej szczebla wojewódzkiego, o której mowa w art. 51 a. jeśli jest członkiem SLD, przewodnicząca szczebla wojewódzkiego platformy programowej SLD kobiet jeżeli jest członkiem SLD oraz członkowie wybrani spośród członków Rady Wojewódzkiej, w liczbie ustalonej przez zjazd.

3. Pracami zarządu kieruje przewodniczący Rady Wojewódzkiej.

4. Kadencja Zarządu Wojewódzkiego trwa cztery lata; członkowie zarządu pełnią swe obowiązki do czasu powołania nowego Zarządu Wojewódzkiego.

Art. 31.

1. Wojewódzki Komitet Wykonawczy:

- a) kieruje działalnością organizacyjną partii na terenie województwa,
- b) odpowiada za sprawy finansowe i majątkowe wojewódzkiej organizacji partyjnej.

2. W skład Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego wchodzi sekretarz rady i jego zastępca, skarbnik, sekretarz klubu SLD radnych sejmiku województwa i członkowie. Liczbę członków komitetu ustala Rada Wojewódzka. Członkowie Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego nie muszą być członkami Rady Wojewódzkiej.

3. Pracami Wojewódzkiego Komitetu Wykonawczego kieruje sekretarz Rady Wojewódzkiej.

4. Wojewódzki Komitet Wykonawczy składa sprawozdanie ze swej działalności Radzie Wojewódzkiej, nie rzadziej niż raz na pół roku.

WŁADZE POWIATOWE

Art. 32.

1. Rada Wojewódzka tworzy lub likwiduje, w drodze uchwały, powiatową organizację partyjną.

2. skreślony

3. Gminnej organizacji partyjnej, działającej na terenie miasta na prawach powiatu, przysługują uprawnienia organizacji powiatowej.

Art. 33.

1. Władzami uchwałodawczymi powiatowej organizacji partyjnej są:

- a) Zjazd Powiatowy, zwoływany nie rzadziej niż co cztery lata,
- b) Konwencja Powiatowa, zwoływana co najmniej raz w okresie między Zjazdami Powiatowymi,
- c) Rada Powiatowa, zwoływana nie rzadziej niż co cztery miesiące.

2. Władzą wykonawczą powiatowej organizacji partyjnej jest Zarząd Powiatowy, zwoływany co najmniej raz na 2 miesiące.

3. W przypadku miasta na prawach powiatu zamiast określenia "powiat" używa się odpowiednio określenia "miasto".

Art. 34.

1. Zjazd Powiatowy zwołuje Rada Powiatowa.
2. Delegatami na Zjazd Powiatowy są delegaci, wybrani przez zjazdy gminne według zasad określonych przez Radę Powiatową.
3. Zjazdem Powiatowym może być zgromadzenie ogólne członków partii z terenu powiatu.

Art. 35.

1. Zjazd Powiatowy:
  - a) podejmuje uchwały w sprawach ważnych dla powiatu,
  - b) dokonuje oceny realizacji programu partii i programu wyborczego powiatowej organizacji partyjnej,
  - c) ustala liczbę: wiceprzewodniczących Rady Powiatowej, członków Rady Powiatowej, Zarządu Powiatowego i Powiatowej Komisji Rewizyjnej,
  - d) wybiera przewodniczącego Rady Powiatowej i sekretarza Rady Powiatowej oraz członków Powiatowej Komisji Rewizyjnej. Ponadto wybiera członków Rady Wojewódzkiej i członków Rady Powiatowej oraz pozostałych delegatów na Zjazd Wojewódzki,
  - e) przyjmuje sprawozdania Rady Powiatowej i Powiatowej Komisji Rewizyjnej.
2. Zjazdowi Powiatowemu przysługują uprawnienia Konwencji Powiatowej.

Art. 36.

1. Konwencję Powiatową SLD zwołuje Rada Powiatowa.
2. Delegatami na Konwencję Powiatową SLD są:
  - a) członkowie Rady Powiatowej,
  - b) członkowie Powiatowej Komisji Rewizyjnej,

- c) delegaci wybrani przez Zjazdy Gminne, Konwencje Gminne albo Rady Gminne lub koła gminne, w liczbie ustalonej uchwałą Rady Powiatowej.

3. Konwencją Powiatową może być zgromadzenie ogólne członków partii z terenu powiatu.

4. Konwencja Powiatowa:

- a) uchwała program wyborczy powiatowej organizacji partyjnej,
- b) raz w trakcie kadencji udziela wotum zaufania członkom Zarządu Powiatowego,
- c) dokonuje oceny realizacji programu partii i programu wyborczego powiatowej organizacji partyjnej,
- d) może dokonywać wyborów uzupełniających do Rady Wojewódzkiej, Rady Powiatowej i Powiatowej Komisji Rewizyjnej,
- e) może dokonywać, w przypadku rezygnacji lub nieudzielenia wotum zaufania, zmian na funkcjach przewodniczącego Rady Powiatowej i sekretarza Rady Powiatowej.

Art. 37.

1. Rada Powiatowa:

- a) zajmuje stanowisko w sprawie działalności powiatowej organizacji partyjnej,
- b) zatwierdza, po uzgodnieniu z Zarządem Wojewódzkim, listy kandydatów do rady powiatu oraz kandydatów na prezydentów miast, burmistrzów i wójtów,
- c) podejmuje decyzje w sprawie porozumień wyborczych i powyborczych,
- d) zwołuje Zjazd i Konwencję Powiatową z własnej inicjatywy lub na wniosek Powiatowej Komisji Rewizyjnej; zwołuje Nadzwyczajny Zjazd Gminny,
- e) uchwała ramowy plan przychodów i wydatków powiatowej organizacji partyjnej i ocenia jego wykonanie,
- f) wybiera członków Zarządu Powiatowego, w tym wiceprzewodniczących Rady Powiatowej oraz może dokonać zmian w jego składzie,
- g) może postanowić o zwołaniu Powiatowego Zjazdu Nadzwyczajnego większością 2/3 głosów, w głosowaniu jawnym.

2. Członkami Rady Powiatowej są:

- a) przewodniczący Rady Powiatowej,
- b) sekretarz Rady Powiatowej,
- c) skreślony

- d) członkowie, będący delegatami na Zjazd lub Konwencję Powiatową, którzy zostali wybrani zgodnie z art. 13 ust. 4 i 5 statutu,
- e) skreślony
- f) skreślony

3. Pracami Rady Powiatowej kieruje przewodniczący rady.

4. Rada Powiatowa może powoływać komisje problemowe.

Art. 38.

1. Zarząd Powiatowy:

- a) koordynuje działalność gminnych organizacji partyjnych oraz kół,
- b) kieruje działalnością partii na terenie powiatu,
- c) odpowiada za sprawy finansowe i majątkowe powiatowej organizacji partyjnej.

2. W skład Zarządu Powiatowego wchodzi przewodniczący rady, sekretarz rady, wiceprzewodniczący rady, przewodniczący powiatowego klubu radnych SLD, skarbnik, przewodniczący organizacji młodzieżowej szczebla powiatowego, o której mowa w art. 51 a. jeśli jest członkiem SLD oraz członkowie wybrani spośród członków Rady Powiatowej, w liczbie ustalonej przez zjazd.

3. Pracami Zarządu Powiatowego kieruje przewodniczący rady.

4. Kadencja Zarządu Powiatowego trwa 4 lata; członkowie zarządu pełnią swoje obowiązki do czasu powołania nowego Zarządu Powiatowego.

WŁADZE GMINNE

Art. 39.

1. Rada Powiatowa tworzy lub likwiduje, w drodze uchwały, gminną organizację partyjną.

2. Rada Powiatowa może podjąć decyzję o likwidacji gminnej organizacji partyjnej, jeżeli na terenie gminy działają mniej niż trzy koła.

Art. 40.

1. Władzami uchwałodawczymi gminnej organizacji partyjnej są:

- a) Zjazd Gminny, zwoływany nie rzadziej niż co 4 lata,
- b) Konwencja Gminna, zwoływana co najmniej raz w okresie między zjazdami,
- c) Rada Gminna, zwoływana nie rzadziej niż co cztery miesiące.

2. Władzą wykonawczą gminnej organizacji partyjnej jest Zarząd Gminny, zwoływany co najmniej raz na 2 miesiące.

3. W przypadku miasta, będącego odrębną gminą, zamiast określenia "gmina" używa się odpowiednio określenia "miasto".

Art. 41.

1. Zjazd Gminny zwołuje Rada Gminna.

2. Delegatami na Zjazd Gminny są:

- a) delegaci, wybrani przez koła, według zasad określonych przez Radę Gminną,
- b) skreślony
- c) przewodniczący kół,
- d) skreślony
- e) skreślony

3. Zjazdem Gminnym może być zgromadzenie ogólne członków partii z terenu gminy.

Art. 42.

1. Zjazd Gminny:

- a) podejmuje uchwały w sprawach ważnych dla gminy,
- b) ustala liczbę: wiceprzewodniczących Rady Gminnej, członków Rady Gminnej, Zarządu Gminnego i Gminnej Komisji Rewizyjnej,
- c) wybiera przewodniczącego Rady Gminnej, sekretarza Rady Gminnej, członków Rady Gminnej i członków Gminnej Komisji Rewizyjnej,
- d) przyjmuje sprawozdania Rady Gminnej i Gminnej Komisji Rewizyjnej.

2. Zjazdowi Gminnemu przysługują także uprawnienia Konwencji Gminnej.

Art. 43.

1. Gminną Konwencję SLD zwołuje Rada Gminna.

2. Delegatami na Gminną Konwencję SLD są:

- a) członkowie Rady Gminnej,
- b) członkowie Gminnej Komisji Rewizyjnej,
- c) przewodniczący kół,
- d) delegaci wybrani przez koła w liczbie ustalonej uchwałą Rady Gminnej.

3. Konwencją Gminną może być zgromadzenie ogólne członków partii z terenu gminy.

4. Konwencja Gminna:

- a) uchwała program wyborczy gminnej organizacji partyjnej,
- b) raz w trakcie kadencji udziela wotum zaufania członkom Zarządu Gminnego,
- c) dokonuje oceny realizacji programu partii i programu wyborczego gminnej organizacji partyjnej,
- d) może dokonywać wyborów uzupełniających do Rady Gminnej i Gminnej Komisji Rewizyjnej,
- e) może dokonywać, w przypadku rezygnacji lub nieudzielenia wotum zaufania, zmian na funkcjach przewodniczącego Rady Gminnej i sekretarza Rady Gminnej.

Art. 44.

1. Rada Gminna:

- a) zajmuje stanowisko w sprawach działalności gminnej organizacji partyjnej,
- b) zatwierdza, po uzgodnieniu z Zarządem Powiatowym, listy kandydatów do rady gminy w wyborach samorządowych,
- c) wybiera członków Zarządu Gminnego, w tym wiceprzewodniczących Rady Gminnej, oraz może dokonywać zmian w jego składzie,
- d) zwołuje Zjazd Gminny z własnej inicjatywy lub na wniosek Gminnej Komisji Rewizyjnej,
- e) może postanowić o zwołaniu Gminnego Zjazdu Nadzwyczajnego większością 2/3 głosów, w głosowaniu jawnym,
- f) uchwała ramowy plan przychodów i wydatków oraz ocenia jego wykonanie.

2. Członkami Rady Gminnej są:

- a) przewodniczący Rady Gminnej,
- b) sekretarz Rady Gminnej,
- c) skreślony
- d) członkowie, będący delegatami na zjazd lub konwencję, którzy zostali wybrani zgodnie z art. 13 ust. 4 i 5 statutu,
- e) skreślony
- f) skreślony

3. Pracami Rady Gminnej kieruje przewodniczący rady.

Art. 45.

1. Zarząd Gminny:

- a) kieruje bieżącą pracą partii na terenie gminy,
- b) odpowiada za sprawy finansowe i majątkowe gminnej organizacji.

2. W skład Zarządu Gminnego wchodzi: przewodniczący rady, sekretarz rady, wiceprzewodniczący rady, przewodniczący gminnego klubu radnych SLD, skarbnik, przewodniczący organizacji młodzieżowej szczebla gminnego, o której mowa w art. 51 a. jeśli jest członkiem SLD oraz członkowie wybrani spośród Rady Gminnej, w liczbie ustalonej przez zjazd.

3. Pracami zarządu kieruje przewodniczący.

4. Kadencja zarządu trwa 4 lata; zarząd sprawuje swe obowiązki do czasu wybrania nowego zarządu.

Art. 46.

1. Koło tworzy grupa co najmniej 5 członków partii, działających na terenie gminy (miasta) lub jednostki pomocniczej w gminie (mieście).

2. W zależności od potrzeb, mogą być tworzone koła zrzeszające członków partii działających na terenie kilku gmin.

3. W uzasadnionych przypadkach mogą być tworzone koła środowiskowe.

4. Decyzję o utworzeniu lub likwidacji oraz liczebności członków koła podejmuje Zarząd Powiatowy.

5. Koło wybiera ze swojego grona, na okres czterech lat, przewodniczącego i skarbnika. Koło może postanowić o wyborze na okres czterech lat zarządu koła, w tym przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i skarbnika koła.

6. Zebrania sprawozdawczo-wyborcze koła odbywają się co cztery lata.

Art. 46a.

1. Koło organizuje działalność partyjną członków koła.

2. Koło ma prawo:

- a) konsultować istotne zamierzenia organizacyjne i programowe partii,
- b) opiniować na funkcje partyjne i do władz publicznych,
- c) zajmować stanowisko w sprawach związanych z działalnością partyjną.

ROZDZIAŁ 4 ORGANY KONTROLNE

Art. 47.

1. Funkcję kontrolną w partii wykonują: Krajowa Komisja Rewizyjna oraz wojewódzkie, powiatowe i gminne komisje rewizyjne.
2. Komisje rewizyjne wybierają ze swego składu przewodniczącego i nie więcej niż dwóch zastępców oraz uchwalają regulamin swojej pracy.
3. Komisje rewizyjne:
  - a) oceniają przestrzeganie zasad celowości, rzetelności i gospodarności w zarządzaniu majątkiem i funduszami partii, w tym prawidłowość sporządzania ramowych planów przychodów i wydatków oraz sprawozdań finansowych,
  - b) kontrolują przestrzeganie zasad gospodarowania majątkiem i finansami partii oraz zaciągania zobowiązań majątkowych określanych przez Radę Krajową oraz instrukcji dotyczących działalności finansowej i majątkowej, wydawanych przez Zarząd Krajowy.
4. Komisje rewizyjne wyższego szczebla mogą kontrolować organy niższego szczebla.
5. Do zadań Krajowej Komisji Rewizyjnej należy także dokonywanie oceny wykorzystania środków finansowych zgromadzonych na koncie Funduszu Wyborczego SLD.
6. Krajowa Komisja Rewizyjna może wydawać wytyczne do działalności komisji rewizyjnych.
7. W skład Krajowej Komisji Rewizyjnej wchodzi 16 osób.

Art. 48.

1. Sądami partyjnymi są Krajowy Sąd Partyjny oraz wojewódzkie sądy partyjne.
2. Sąd partyjny wybiera ze swego składu przewodniczącego i nie więcej niż dwóch wiceprzewodniczących.
3. Do zadań sądów partyjnych należy rozpatrywanie:
  - a) spraw członków partii prowadzących działalność niezgodną ze statutem,
  - b) sporów pomiędzy członkami partii,
  - c) sporów kompetencyjnych pomiędzy władzami partii.
4. W skład Krajowego Sądu Partyjnego wchodzi 16 osób.

Art. 48a.

1. Krajowy Sąd Partyjny rozpatruje odwołania od orzeczeń wojewódzkich sądów partyjnych.

2. Krajowy Sąd Partyjny dokonuje wykładni statutu partii. Wykładnia Krajowego Sądu Partyjnego jest wiążąca dla wszystkich organów partii. Wykładni statutu Krajowy Sąd Partyjny dokonuje w pełnym składzie.

3. Krajowy Sąd Partyjny sprawuje nadzór administracyjny nad wojewódzkimi sądami partyjnymi.

Art. 49.

1. Realizując swoje zadania, sądy prowadzą mediacje lub wydają orzeczenia.

2. Od orzeczenia sądu pierwszej instancji stronom przysługuje odwołanie, z wyjątkiem sytuacji określonych w Statucie.

3. Zasady postępowania przed sądami określa regulamin uchwalony przez Krajowy Sąd Partyjny.

Art. 49a.

1. Tworzy się Komisję Etyki SLD.

2. Wyboru Komisji Etyki dokonuje Rada Krajowa SLD na wniosek Zarządu Krajowego.

3. Celem działania Komisji Etyki SLD jest czuwanie nad przestrzeganiem Karty Zasad Etycznych SLD oraz upowszechnianie jej wśród członków SLD, a także rozpatrywanie spraw członków SLD, naruszających zasady wynikające z Karty Zasad Etycznych SLD

4. Zasady i tryb działania Komisji Etyki określa Karta Zasad Etycznych SLD oraz regulamin przyjęty przez Komisję Etyki.

Art. 49b.

1. Rada Krajowa wybiera i odwołuje Krajowego Rzecznika Dyscypliny Partyjnej.

2. Rady wojewódzkie wybierają i odwołują wojewódzkich rzeczników dyscypliny partyjnej.

3. Do zadań rzeczników dyscypliny partyjnej należy, zgodnie z ich właściwością miejscową:

a) ocena zachowań członków SLD niezgodnych ze Statutem, Kartą Zasad Etycznych SLD lub obowiązującym prawem,

b) składanie wniosków do właściwych sądów partyjnych i Komisji Etyki SLD o wszczęcie postępowania w sprawach, o których mowa w lit. a),

c) udział w roli oskarżyciela w posiedzeniach sądów partyjnych i Komisji Etyki SLD w sprawach toczących się z jego wniosku,

d) składanie sprawozdań z działalności co najmniej raz do roku właściwej radzie.

4. Do kompetencji rzeczników należy zawieszenie w członkostwie zgodnie z procedurą określoną w Art. 10a.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 4 osobie zawieszony w członkostwie przysługuje odwołanie do sądu właściwego szczebla w ciągu 7 dni od powzięcia wiadomości o zawieszeniu. Orzeczenie sądu partyjnego danego szczebla w tej sprawie jest ostateczne.
6. Kadencja rzecznika kończy się wraz z końcem kadencji rady, która wybrała rzecznika.
7. Regulamin działania rzeczników dyscypliny partyjnej uchwała Rada Krajowa.

ROZDZIAŁ 5

RADA STRATEGII PROGRAMOWEJ

Art. 50.

1. Rada Krajowa powołuje Radę Strategii Programowej.
2. W skład Rady Strategii Programowej wchodzi: przewodniczący SLD, sekretarz generalny SLD, wiceprzewodniczący SLD oraz przedstawiciele partii, związków zawodowych, stowarzyszeń i ich związków oraz innych organizacji, które współtworzą lewicę społeczną w Polsce. Członkowie Rady nie muszą być członkami SLD.
3. Pracami Rady Strategii Programowej kieruje przewodniczący SLD.
4. Rada Strategii Programowej:
  - a) dokonuje oceny sytuacji społeczno-gospodarczej oraz politycznej kraju,
  - b) wypracowuje długofalowe programy społeczno-gospodarcze i polityczne,
  - c) opiniuje założenia programu wyborczego SLD,
  - d) inicjuje przedsięwzięcia o charakterze społeczno-politycznym.
5. Rady Wojewódzkie SLD powołują wojewódzkie rady programowe. Przepisy ust. 2-5 stosuje się odpowiednio.

PLATFORMY PROGRAMOWE, ZESPOŁY I KLUBY SLD

Art. 51.

1. W partii mogą działać platformy programowe.
2. Platformy programowe tworzy się w celu realizacji określonych zadań programowych.
3. Rada Krajowa zatwierdza zasady oraz tryb powoływania i działania platform programowych oraz określa zasady uczestnictwa ich przedstawicieli w pracach rad i zarządów odpowiednich szczebli.
4. Rada Krajowa oraz rady niższych szczebli mogą:

- a) powoływać zespoły doradcze w celu opracowywania opinii,
- b) tworzyć kluby SLD.

5. W pracach platform programowych, zespołów i klubów, mogą uczestniczyć osoby nie będące członkami partii.

6. Platformy programowe, zespoły i kluby SLD nie mogą kierować się w swym działaniu zasadami sprzecznymi z niniejszym statutem oraz programem partii.

ORGANIZACJA MŁODZIEŻOWA

Art. 51a.

1. W ramach spójności programowej z SLD działa jedna organizacja młodzieżowa – „Federacja Młodych Socjaldemokratów”.

2. Organizacja młodzieżowa, o której mowa w ust. 1, działa na podstawie przepisów prawa o stowarzyszeniach.

3. Organizacja młodzieżowa, o której mowa w ust. 2 działa na podstawie porozumienia zawartego z właściwym organem SLD.

ROZDZIAŁ 6 MAJĄTEK I FINANSE

Art. 52.

1. Majątek partii stanowią nieruchomości, prawa majątkowe, środki pieniężne oraz rzeczy ruchome.

2. Majątek partii powstaje z:

- a) składek członkowskich,
- b) darowizn, spadków i zapisów,
- c) skreślony
- d) skreślony
- e) subwencji i dotacji z budżetu państwa,

- f) dochodów z majątku partii, w szczególności z odsetek od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych i lokatach.

3. Źródła finansowania partii są jawne. Władze partyjne wszystkich szczebli prowadzą rachunkowość zgodnie z obowiązującymi przepisami i składają sprawozdanie z przychodów i wydatków odpowiednim radom.

Art. 53.

1. Zasady gospodarowania majątkiem i finansami partii oraz zaciągania zobowiązań majątkowych określa Rada Krajowa.

2. Partię reprezentują przy czynnościach prawnych: przewodniczący SLD, sekretarz generalny SLD, skarbnik SLD osobiście lub pełnomocnicy przez nich ustanowieni. Ustanowienie pełnomocnictwa następuje przez złożenie oświadczenia woli w stosownej formie prawnej. Złożenie oświadczenia woli przy czynnościach prawnych w imieniu SLD może być dokonane jednoosobowo. Zaciąganie przez partię zobowiązań majątkowych wymaga reprezentacji dwuosobowej, w tym każdorazowo skarbnika SLD.

3. Krajowy Komitet Wykonawczy za każdy rok kalendarzowy sporządza:

a) informację finansową o otrzymanej subwencji oraz o poniesionych z tej subwencji wydatkach,

b) sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego SLD w poprzednim roku kalendarzowym.

4. Informacja i sprawozdanie, wymienione w ust. 3, sporządzane są na podstawie zbiorczego sprawozdania finansowego SLD. Sprawozdanie to za każdy rok badane jest przez biegłego-rewidenta.

5. Informację i sprawozdanie, o których mowa w ust. 3, przed złożeniem Państwowej Komisji Wyborczej, zatwierdza Rada Krajowa.

Art. 54.

Nabycie lub zbycie nieruchomości oraz nabycie lub zbycie obligacji Skarbu Państwa i bonów skarbowych Skarbu Państwa wymaga uchwały Zarządu Krajowego.

Art. 55.

1. Fundusz Wyborczy Sojuszu Lewicy Demokratycznej tworzy, w drodze uchwały, Rada Krajowa, w celu finansowania kampanii wyborczych i referendalnych

2. skreślony

Art. 55a.

Fundusz Ekspertki Sojuszu Lewicy Demokratycznej tworzy, w drodze uchwały, Rada Krajowa w celu finansowania ekspertyz prawnych, politycznych, socjologicznych i społeczno-ekonomicznych oraz finansowania działalności wydawniczo-edukacyjnej, związanej z działalnością statutową partii.

Art. 56.

Krajowy Komitet Wykonawczy, w drodze uchwały, ustala zasady zatrudniania pracowników przez partię.

ROZDZIAŁ 7 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Art. 57.

1. Połączenie SLD z inną partią lub innymi partiami politycznymi może nastąpić na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy zainteresowanymi.
2. Treść porozumienia, o którym mowa w ust. 1, zatwierdza kongres większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.
3. Kongres podejmuje jednocześnie, w drodze uchwały, decyzję o przeznaczeniu majątku i środków finansowych SLD.

Art. 58.

Uchwałę o rozwiązaniu partii może podjąć Kongres SLD większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania, ustanawiając jednocześnie likwidatora. Podejmując uchwałę, kongres określa przeznaczenie majątku i środków finansowych partii.

Art. 59.

1. Uchwałę w sprawie zmiany statutu partii podejmuje Kongres SLD większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.
2. Konwencja Krajowa SLD może dokonać zmian w statucie. Uchwałę w sprawie zmiany statutu podejmuje się większością 2/3 głosów, w obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania.

Art. 60 – 66 skreślone

ROZDZIAŁ 8 skreślony

ZAŁĄCZNIK NR 1

do Statutu Sojuszu Lewicy Demokratycznej

(w brzmieniu zmienionym Uchwałą Krajowej Konwencji SLD z dnia 19 grudnia 2009 r.)

Wzór i opis symbolu graficznego Sojusz Lewicy Demokratycznej

1. Wzór symbolu graficznego Sojuszu Lewicy Demokratycznej.

2. Symbolem partii jest symbol graficzny Sojuszu Lewicy Demokratycznej składający się z dwóch płaszczyzn, łącznie tworzących stylizowaną literę "S" wpisaną w kontur granic Polski. Każda z tych płaszczyzn jest podzielona na dwie części, z których górna jest w kolorze białym, a dolna w kolorze czerwonym.

KARTA ZASAD ETYCZNYCH SLD*

Art. 1

Członek Sojuszu Lewicy Demokratycznej kieruje się w swojej działalności partyjnej oraz służbie publicznej obowiązującym porządkiem prawnym, uniwersalnymi zasadami etycznymi, normami statutu SLD oraz troską o dobro wspólne.

Art. 2

Przynależność do SLD zobowiązuje do: uczciwości, bezinteresowności, rzetelności, solidarności i koleżeństwa, dbałości o dobre imię partii.

Art. 3

Działanie w interesie publicznym i troska o dobro wspólne nie zezwala na podporządkowanie wykonywanych funkcji i obowiązków w taki sposób aby występował konflikt interesów.

Art. 4

Członek SLD, przy podejmowaniu decyzji w sprawach publicznych, powinien postępować w sposób jawny wobec partii i opinii publicznej. Jest zobowiązany do uprzedniego ujawnienia możliwego związku interesu osobistego z podejmowaną decyzją.

Art. 5

Ponosząc odpowiedzialność za swoje decyzje i działania, członek SLD poddaje się niezbędnym procedurom wyjaśniającym i kontrolnym.

Art. 6

Naruszenie niniejszej karty rodzi odpowiedzialność polityczną oraz przewidzianą przepisami Statutu SLD.

---

* Przyjęta uchwałą I Kongresu Sojuszu Lewicy Demokratycznej w dniu 19 grudnia 1999 r., zmieniona uchwałą Krajowej Konwencji SLD w dniu 3 lipca 2004 roku.